

**Startnota in het kader van het uitwerken
van de milieubeoordeling voor de
maatregelenprogramma's voor de
stroomgebiedbeheerplannen Schelde en
Maas volgens het integratiespoor**

**Coördinatiecommissie Integraal
Waterbeleid (CIW)**

Juni 2008

Opgemaakt door Arcadis Belgium nv

ABIS M004383

WOORD VOORAF

In uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003 zal de Vlaamse Regering een stroomgebiedbeheerplan en bijhorend maatregelenprogramma vaststellen voor het stroomgebied van de Schelde en Maas. Een milieubeoordeling van de opgenomen maatregelen zal eveneens een deel uitmaken van het stroomgebiedbeheerplan.

Voorliggend document betreft de startnota als onderdeel van het milieubeoordelingsproces. Deze startnota dient om de verschillende betrokken administraties in het proces te betrekken. In de startnota wordt de achtergrond en het plan van aanpak van de milieubeoordeling toegelicht. Omwille van het feit dat de methodiek voor de milieubeoordeling voor het stroomgebied van de Schelde en van de Maas identiek is, wordt één startnota voor beide stroomgebieden samen opgemaakt. Na goedkeuring van deze startnota wordt wel per stroomgebied een afzonderlijke milieubeoordeling opgemaakt, die als onderdeel van het stroomgebiedbeheerplan zal opgenomen worden.

INHOUD

WOORD VOORAF	I
INHOUD	III
LIJST MET AFKORTINGEN	V
LIJST MET VERKLARENDE WOORDEN	VII
LIJST MET BIJLAGEN	IX
1 INLEIDING	1
2 ALGEMENE INLICHTINGEN	3
2.1 Bevoegde autoriteit	3
2.2 Toetsing van de MER-plicht.....	3
2.2.1 <i>Inleiding</i>	3
2.2.2 <i>Integratie MER in stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas</i>	5
2.2.3 <i>Abstractieniveau MER</i>	5
2.2.4 <i>Relatie met andere en latere MER-procedures</i>	6
2.3 Samenstelling van het team van deskundigen	6
2.4 Verder beoordelings- en besluitvormingsproces	7
3 SITUERING EN VERANTWOORDING VAN HET PROJECT	9
3.1 Kaderrichtlijn Water	9
3.1.1 <i>Goede toestand behalen tegen 2015</i>	9
3.1.2 <i>Stroomgebiedbeheerplannen als instrument</i>	9
3.2 Het decreet Integraal Waterbeleid	10
3.2.1 <i>Inhoud van het decreet Integraal Waterbeleid</i>	10
3.2.2 <i>Bepalingen aangaande stroomgebiedbeheerplannen</i>	10
3.3 Ruimtelijke situering	11
3.3.1 <i>Stroomgebieddistrict Schelde</i>	11
3.3.2 <i>Stroomgebieddistrict Maas</i>	12
4 JURIDISCHE EN BELEIDSMATIGE RANDVOORWAARDEN	13
5 BESCHRIJVING VAN DE MAATREGELEN	23
5.1 Inleiding	23
5.2 Maatregelen	24
6 ALTERNATIEVEN	27
7 REFERENTIESITUATIE EN GEPLANDE SITUATIE	29
8 INGREEP-EFFECTRELATIES	31
9 AANPAK VOOR DE BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE MILIEUEFFECTEN	35
9.1 Significantiekader	35
9.2 Effectenfiche per maatregel	35
10 GRENSOVERSCHRIJDENDE EFFECTEN	39
10.1 autoriteiten van andere lidstaten of gewesten binnen de stroomgebieddistricten Schelde en Maas	39

11	LEEMTEN IN DE KENNIS	41
12	MONITORING EN EVALUATIE	43
	LITERATUURLIJST EN GERAADPLEEGDE BRONNEN	45
	BIJLAGEN	47

LIJST MET AFKORTINGEN

AGIV	Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BGP	Begeleiding Gebiedsgerichte Planprocessen
BWK	Biologische Waarderingskaart
CIW	Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid
DOV	Databank Ondergrond Vlaanderen
GEN	Grote Eenheden Natuur
GENO	Grote Eenheden Natuur in ontwikkeling
KRLW	Kaderrichtlijn water
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MER	Milieueffectrapport
SBZ	Speciale Beschermingszone
SBZ-H	Speciale Beschermingszone aangeduid onder de EG-Habitatrichtlijn
SBZ-V	Speciale Beschermingszone aangeduid onder de EG-Vogelrichtlijn
VEN	Vlaams Ecologisch Netwerk

LIJST MET VERKLARENDE WOORDEN

Aanvullende maatregelen	Aanvullende maatregelen zijn maatregelen die naast de basismaatregelen (maatregelen die reeds voorzien zijn in het huidige beleid en/of vereist op basis van bestaande Europese richtlijnen) verder nog nodig zijn om de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water te halen.
Basismaatregelen	<p>Basismaatregelen zijn maatregelen die reeds voorzien zijn in het huidige beleid en/of vereist zijn op grond van reeds bestaande Europese richtlijnen, zoals de Drinkwaterrichtlijn, de richtlijn Stedelijk Afvalwater, de Nitraatrichtlijn enzovoort.</p> <p>Ook instrumenten zoals de vergunningsplicht voor lozingen, verbodsbepalingen op rechtstreekse lozingen in grondwater, ... vallen onder de basismaatregelen.</p>
Deelstroomgebied	Een deelstroomgebied is een gebied waarvan al het oppervlaktewater via een reeks stromen, rivieren en eventueel meren samenkomt in een bepaald punt in een waterloop. Dat punt is gewoonlijk een meer of een samenvloeiing van rivieren. In Vlaanderen spreken we over bekkens en deelbekkens.
Maatregelenprogramma	Het maatregelenprogramma vormt een belangrijk onderdeel van de stroomgebiedbeheerplannen. Het geeft op een hoog abstractieniveau een overzicht van de basismaatregelen en aanvullende maatregelen die in de planperiode (2010-2015) zullen genomen worden
Stroomgebied	Een stroomgebied is een gebied waarvan al het oppervlaktewater via een reeks stromen, rivieren en eventueel meren door één riviermonding, estuarium of delta in zee stroomt.
Stroomgebiedbeheerplan	Een stroomgebiedbeheerplan geeft een globale visie op het integraal waterbeleid in het desbetreffende stroomgebieddistrict en formuleert daartoe een aantal maatregelen.
Stroomgebieddistrict	Een stroomgebieddistrict wordt gevormd door één of meer aan elkaar grenzende stroomgebieden met de bijbehorende grond- en kustwateren. Het is de voornaamste eenheid voor stroomgebiedbeheer.

LIJST MET BIJLAGEN

Bijlage 1: Maatregelenprogramma – ontwerplijsten van basis- en mogelijke aanvullende maatregelen per groep van maatregelen

Bijlage 2: Voorbeeld lege maatregelenfiche

Bijlage 3: Voorbeeld ingevulde maatregelenfiche

Bijlage 4: Ontwerp-inhoudstafel van het stroomgebiedbeheerplan

1 INLEIDING

In uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003 zal de Vlaamse Regering een stroomgebiedbeheerplan en bijhorend maatregelenprogramma vaststellen voor het stroomgebied van de Schelde en van de Maas.

Het decreet Integraal Waterbeleid bepaalt dat de stroomgebiedbeheerplannen zo dienen opgesteld te zijn, en de besluitvormingsprocedures zodanig dienen te verlopen, dat de plannen voldoen aan de essentiële kenmerken van de milieueffectrapportage. Op die manier wordt er van het maatregelenprogramma een milieubeoordeling uitgevoerd.

Overeenkomstig de bepalingen van het decreet Integraal Waterbeleid gebeurt de milieubeoordeling van de stroomgebiedbeheerplannen volgens het integratiespoor, dit betekent dat de informatie m.b.t. de milieubeoordeling in het stroomgebiedbeheerplan van de Schelde en van de Maas zelf wordt opgenomen.

Om de verschillende betrokken administraties in dit proces te betrekken, wordt als onderdeel van het milieubeoordelingsproces een startnota opgemaakt. In voorliggende startnota wordt het plan van aanpak van de milieubeoordeling toegelicht. Omwille van het feit dat de methodiek voor de milieubeoordeling voor het stroomgebied van de Schelde en van de Maas identiek is, wordt één startnota voor beide stroomgebieden samen opgemaakt. Na goedkeuring van deze startnota wordt wel per stroomgebied een afzonderlijke milieubeoordeling opgemaakt, die in een latere fase als onderdeel van het stroomgebiedbeheerplan zal opgenomen worden.

2 ALGEMENE INLICHTINGEN

2.1 BEVOEGDE AUTORITEIT

De bevoegde autoriteit voor de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen, inclusief de milieubeoordeling voor het maatregelenprogramma, is de volgende:

Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW)

De heer Frank Van Sevenscoten (voorzitter CIW)

A. Van Maelestraat 96

B-9320 Erembodegem

<http://www.ciwvlaanderen.be>

Tel.: 053/72.65.07

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) is een ambtelijk overlegplatform waarin de Vlaamse en lokale waterbeheerders vertegenwoordigd zijn, samen met de beleidsdomeinen die betrokken zijn bij het waterbeheer.

Op het niveau van het Vlaamse Gewest staat de CIW in voor de voorbereiding, de planning, de controle en de opvolging van het integraal waterbeleid. De taken van de CIW zijn onder meer waken over de uniforme aanpak van de bekkenwerking, de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen voorbereiden, de richtlijnen voor de watertoets voorbereiden, de watersysteemkennis verspreiden en beslissingen van de Vlaamse Regering inzake integraal waterbeleid uitvoeren.

Omdat de CIW een belangrijke rol speelt bij de planning en de uitvoering van het waterbeleid op stroomgebiedniveau, werd ze binnen Vlaanderen aangeduid als de bevoegde autoriteit voor de uitvoering van de kaderrichtlijn Water.

2.2 TOETSING VAN DE MER-PLICHT

2.2.1 Inleiding

Overeenkomstig de wetgeving betreffende de milieueffectrapportage voor plannen en programma's, dient de plan-MER plicht van de stroomgebiedbeheerplannen te worden onderzocht.

Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het Integraal Waterbeleid, dat van kracht is sinds 24 november 2003, vertaalt niet alleen de principes van de Europese kaderrichtlijn Water in de Vlaamse regelgeving, maar geeft ook een bredere invulling aan het kwantitatieve waterbeleid en aan de principes van integraal waterbeleid.

Het decreet beschrijft ook de verschillende planningsniveaus en de respectieve overlegstructuren. Een belangrijk instrument voor de uitvoering van de kaderrichtlijn Water zijn de stroomgebiedbeheerplannen, die tegen eind 2009 vastgesteld moeten zijn door de Vlaamse Regering. Daarin worden de maatregelen opgenomen om de toestand van het oppervlaktewater en het grondwater te beschermen, te verbeteren en te herstellen.

Artikel 36 § 1 van het decreet Integraal Waterbeleid bepaalt bovendien dat de stroomgebiedbeheerplannen zo dienen opgesteld te zijn dat ze voldoen aan de essentiële kenmerken van

de milieueffectrapportage, zoals bedoeld in Artikel 4.1.4 van het MER/VR-decreet van 18 december 2002, m.n:

- De systematische en wetenschappelijk verantwoorde analyse en evaluatie van de te verwachten, of in het geval van zware ongevallen mogelijke, gevolgen voor mens en milieu, van een voorgenomen actie en van de redelijkerwijze in beschouwing te nemen alternatieven voor de actie of onderdelen ervan, en de beschrijving en evaluatie van de mogelijke maatregelen om de gevolgen van de voorgenomen actie op een samenhangende wijze te vermijden, te beperken, te verhelpen of te compenseren.
- De kwaliteitsbeoordeling van de verzamelde informatie.
- De actieve openbaarheid van de rapportage en de besluitvorming over de voorgenomen actie.

Het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (kortweg plan-m.e.r.-decreet) stelt dat een plan onderhevig is aan de plan-m.e.r.-plicht:

- als het een kader vormt voor vergunningen in het kader van projecten uit bijlagen I en II van het project-MER-besluit; of
- als er, gelet op mogelijke betekenisvolle effecten op speciale beschermingszones, een passende beoordeling nodig is.

Met de huidige stand van de stroomgebiedbeheerplannen zijn deze voorwaarden moeilijk vast te stellen. De stroomgebiedbeheerplannen van Schelde en Maas omvatten samen het volledige grondgebied van het Vlaamse Gewest. Aangezien er in het Vlaamse Gewest verschillende speciale beschermingszones gelegen zijn die verbonden zijn met de watersystemen van de Schelde en de Maas, kan er van uit gegaan worden dat een passende beoordeling noodzakelijk zal zijn.

Er kan ook gesteld worden dat de stroomgebiedbeheerplannen hoogstwaarschijnlijk een kader vormen voor vergunningen in het kader van projecten uit de bijlagen I en II van het project-MER-besluit. Maatregelen, zoals het verbeteren van de structuurkwaliteit van waterlopen of waterbeheersingswerken, die zullen voortvloeien uit de stroomgebiedbeheerplannen zullen waarschijnlijk leiden tot MER-plichtige projecten overeenkomstig het project-MER besluit.

Vertaald naar een integratiespoor, betekent dit, dat er een milieubeoordeling van de stroomgebiedbeheerplannen moet worden uitgevoerd.

De Dienst Begeleiding Gebiedsgerichte Planprocessen (BGP), die deel uitmaakt van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE), zal het integratiespoor begeleiden. De Dienst MER, die tevens deel uitmaakt van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, zal waken over de kwaliteitsbeoordeling van de verzamelde informatie.

Naar analogie met de plan-m.e.r.-procedure, waarbij een publieke consultatie wordt gehouden op basis van een 'kennisgevingsnota', wordt deze startnota opgemaakt om de instanties waarvan sprake in het besluit van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's, te betrekken bij het proces voor de stroomgebiedbeheerplannen. Op basis van het advies van deze aangeschreven instanties op de startnota, zal de Dienst MER een aantal aanbevelingen voor de milieubeoordeling formuleren.

Daarna zullen de ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen gedurende zes maanden aan de bevolking worden voorgelegd via een openbaar onderzoek. In het kader van deze milieubeoordeling wordt geen afzonderlijke ter inzage legging gehouden. Doordat de milieubeoordeling een deel zal uitmaken van het

ontwerp-stroomgebiedbeheerplan zal op die manier aan de vereiste, waarbij een actieve openbaarheid van de rapportage noodzakelijk is, voldaan worden.

Het openbaar onderzoek over de ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen start in december 2008 (ten laatste op 22 december 2008). De ontwerpplannen worden voor een termijn van zes maanden ter inzage gelegd bij de gemeenten waarvan het grondgebied geheel of ten dele bestreken wordt door de plannen en worden beschikbaar gesteld via <http://www.volvanwater.be>. Iedereen kan gedurende die termijn zijn schriftelijke opmerkingen indienen bij het college van burgemeester en schepenen.

De ontwerpplannen worden tegelijkertijd bezorgd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en aan de bekkenraden en bekkenbesturen, die hierover binnen de termijn van het openbaar onderzoek een advies kunnen uitbrengen. De ontwerpplannen worden ook overgemaakt aan de bevoegde autoriteiten van de buurlanden en –gewesten.

Daarnaast zal de CIW, samen met de bekkensecretariaten, in de eerste helft van het openbaar onderzoek in ieder bekken een informatie- en inspraakvergadering organiseren.

2.2.2 Integratie MER in stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas

Overeenkomstig de bepalingen van het decreet Integraal Waterbeleid gebeurt de milieubeoordeling van de stroomgebiedbeheerplannen volgens het integratiespoor, dit betekent dat de informatie m.b.t. de milieubeoordeling in het stroomgebiedbeheerplan zelf wordt opgenomen.

De Dienst BGP van het Departement LNE formuleerde in dat kader op 29/02/2008 een advies m.b.t. de integratie van de milieubeoordeling in de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas, op basis van het document over de waterbeheerkwesties en de geannoteerde inhoudsopgave voor de stroomgebiedbeheerplannen.

In dit advies wordt aangegeven dat er geen afzonderlijke plan-MER dient opgemaakt te worden, maar dat de milieubeoordeling kan opgenomen worden in het ontwerp-stroomgebiedbeheerplan.

Daarnaast besluit het advies dat de kennisgeving uit de plan-m.e.r.-procedure best wordt vervangen door een soort 'startnota'. De startnota wordt voor volledig verklaring voorgelegd aan de Dienst MER en ter goedkeuring voorgelegd aan de CIW.

2.2.3 Abstractieniveau MER

De Dienst BGP stelt in haar advies dat de milieubeoordeling dient te gebeuren voor het aanvullend maatregelenpakket. Aanvullende maatregelen zijn maatregelen die naast de basismaatregelen (maatregelen die reeds voorzien zijn in het huidige beleid en/of vereist op basis van bestaande Europese richtlijnen) verder nog nodig zijn om de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water te halen.

De maatregelen worden in algemene termen geformuleerd en hebben een vrij hoog abstractieniveau. De meeste maatregelen worden ruimtelijk of geografisch niet gesitueerd, of zijn van die aard dat ze niet gelokaliseerd kunnen worden en in feite gelden voor het gehele stroomgebieddistrict. De verdere concretisering van de maatregelen gebeurt in de fase na goedkeuring van de stroomgebiedbeheerplannen.

De algemene milieubeoordeling in het stroomgebiedbeheerplan zal eveneens op datzelfde globale niveau gebeuren. Dit impliceert dat geen detailuitspraken worden verwacht en dat de effecten voornamelijk kwalitatief zullen beschreven worden.

2.2.4 Relatie met andere en latere MER-procedures

Sommige maatregelen die voorzien zijn in het stroomgebiedbeheerplan behoren tot een programma of grootschalig project waarvoor reeds een MER-procedure is doorlopen. Als voorbeeld worden de maatregelen aangehaald die betrekking hebben op het Geactualiseerde Sigmaplan en die opgenomen zijn in het stroomgebiedbeheerplan. Voor het Geactualiseerde Sigmaplan is reeds een plan-MER opgemaakt en goedgekeurd.

Zoals aangegeven worden de maatregelen na de goedkeuring van de stroomgebiedbeheerplannen verder uitgewerkt tot een niveau dat tot uitvoering kan worden over gegaan. Bij deze uitwerking zullen ongetwijfeld nog MER's (dienen te) worden uitgevoerd. Afhankelijk van het soort maatregel of de situatie zullen dit ofwel plan-MER's, ofwel project-MER's zijn. Bij de uitwerking van deze MER's worden de maatregelen, die dan meer concreet zijn uitgewerkt, onderworpen aan een meer uitgebreide MER-toets.

2.3 SAMENSTELLING VAN HET TEAM VAN DESKUNDIGEN

Het team van deskundigen dat de milieueffectbeoordeling zal opmaken, bestaat uit een reeks van erkende MER-deskundigen, aangevuld met twee experts inzake integraal waterbeheer en -beleid.

<i>Onderzoekdiscipline</i>	<i>Deskundige</i>	<i>EDA-code</i>	<i>Geldig tot</i>
Bodem en grondwater	Kathleen Nysten	MER/EDA/583/V-1	03/05/2012
Water	Kathleen Nysten	MB/MER/EDA/583	05/11/2012
Geluid en trillingen	Patrick Pans	MER/EDA/557/V-1	01/10/2012
Lucht	Paul Vanhaecke	MER/EDA/018/V3/D	17/12/2010
Fauna en flora	Mieke Deconinck	MER/EDA/590	24/10/2012
Landschappen	Mieke Deconinck	MER/EDA/590	12/03/2012
Mens	Paul Vanhaecke	MB/MER/EDA/018/V3/A	18/12/2009

De (receptor)discipline Klimaat zal worden beoordeeld door de MER-coördinator.

Het MER-coördinatorschap wordt opgenomen door Kathleen Nysten, in samenwerking met Mieke Deconinck.

Naast bovenvermelde erkende MER-deskundigen maken in het kader van de opmaak van het MER ook enkele specialisten deel uit van het team. Het betreft:

- Renaat De Sutter: specialist inzake integraal waterbeheer, beleidsstudies, oppervlaktewater, grondwater, sedimenttransport, waterkwaliteit;
- Dominique Van Erdeghem: specialist inzake integraal waterbeheer, waterbeleidsstudies, oppervlaktewater, overstromingsrisico's, grondwater, afvalwater, waterbouw.

2.4 VERDER BEOORDELINGS- EN BESLUITVORMINGSPROCES

Zoals hiervoor reeds werd aangehaald zal de milieubeoordeling integraal deel uitmaken van het ontwerp-stroomgebiedbeheerplan dat in december (uiterlijk op 22 december 2008) in openbaar onderzoek gaat voor een periode van zes maanden.

De procedure die hieraan vooraf zal gaan, is de volgende:

- Begin juli 2008: Volledig verklaring startnota door Dienst MER
- Begin juli 2008: Goedkeuring startnota door CIW als adviesinstantie
- Begin/midden juli 2008: Voorleggen startnota aan overige adviesinstanties door Dienst MER
- Begin/midden augustus 2008: Einde adviestermijn overige adviesinstanties (termijn 30 dagen)
- Eind augustus 2008: Aanbevelingen Dienst MER voor de milieubeoordeling
- September 2008: Opmaak van de milieubeoordeling rekening houdend met de aanbevelingen van de Dienst MER
- Eind september 2008: Afwerking ontwerpтекст stroomgebiedbeheerplannen, inclusief geïntegreerde milieubeoordeling, door Werkgroep Kaderrichtlijn Water van de CIW
- Midden oktober 2008: Goedkeuring ontwerpтекст stroomgebiedbeheerplannen, inclusief geïntegreerde milieubeoordeling, door CIW
- Midden november 2008: Indienen ontwerpтекст stroomgebiedbeheerplannen, inclusief geïntegreerde milieubeoordeling, bij Dienst MER, met het oog op de kwaliteitsbeoordeling
- Midden december 2008: Toetsing door de Dienst MER van ontwerpтекст stroomgebiedbeheerplannen, inclusief geïntegreerde milieubeoordeling, met het oog op de kwaliteitsbeoordeling
- Eind december 2008: Start openbaar onderzoek ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas (uiterlijk op 22/12/2008).

3 SITUERING EN VERANTWOORDING VAN HET PROJECT

3.1 KADERRICHTLIJN WATER

De **kaderrichtlijn Water** biedt een kader voor de bescherming van meren, rivieren en kanalen, overgangswater, kustwater en grondwater. Op die manier wil Europa de watergerelateerde ecosystemen voor verdere achteruitgang behoeden, het duurzaam gebruik van water bevorderen en het aquatische milieu beschermen en verbeteren.

Voorts heeft de richtlijn als doel om de gevolgen van overstromingen enerzijds en periodes van droogte anderzijds af te zwakken.

3.1.1 Goede toestand behalen tegen 2015

De kaderrichtlijn Water stelt 2015 als streefdatum voorop om een goede toestand van het oppervlaktewater en het grondwater te bereiken. Voor oppervlaktewateren wordt gestreefd naar een goede ecologische en een goede chemische toestand. Voor bepaalde oppervlaktewateren met kleinere ecologische ontwikkelingskansen geldt een minder strenge doelstelling, meer bepaald voor oppervlaktewateren waarvan het natuurlijk verloop sterk is gewijzigd door menselijke ingrepen – bijvoorbeeld voor de scheepvaart of als beveiliging tegen overstromingen – en voor kanalen of andere wateren die zijn aangelegd door de mens. Voor grondwater beoogt de kaderrichtlijn een goede chemische toestand en een goede kwantitatieve toestand. Om de doelstellingen te bereiken, moet het duurzaam gebruik van water worden aangemoedigd, zodat de beschikbare waterbronnen op lange termijn worden beschermd en er voldoende oppervlaktewater en grondwater van goede kwaliteit beschikbaar blijft voor een duurzaam, evenwichtig en billijk gebruik van water. Er moeten dus maatregelen worden genomen om de toestand van het oppervlaktewater en het grondwater te beschermen, te verbeteren of te herstellen.

3.1.2 Stroomgebiedbeheerplannen als instrument

De richtlijn lanceert de term stroomgebieddistrict. Zo'n stroomgebieddistrict is de voornaamste eenheid voor stroomgebiedbeheer.

Een stroomgebied is een gebied vanwaar al het over het oppervlak lopende water, met inbegrip van het afwaterende grondwater, hetzij via een kanaal, hetzij via een reeks stromen, rivieren, beken en eventueel meren door één riviermond in zee stroomt. Op het Vlaamse grondgebied komen vier stroomgebieden voor, namelijk het stroomgebied van de Schelde, van de Maas, van de IJzer en van de Brugse Polders.

Om te voldoen aan de verplichtingen van de kaderrichtlijn water, werden de stroomgebieden toegewezen aan stroomgebieddistricten, die in het geval van Vlaanderen grensoverschrijdend zijn. Een stroomgebieddistrict bestaat uit één of meer aangrenzende stroomgebieden, inclusief het kustwater en het grondwater. Het stroomgebied van de Schelde en de twee kleinere stroomgebieden van de IJzer en de Brugse Polders werden toegewezen aan het stroomgebieddistrict van de Schelde, het stroomgebied van de Maas aan het stroomgebieddistrict van de Maas.

Een belangrijk instrument voor de uitvoering van de kaderrichtlijn Water zijn de stroomgebiedbeheerplannen die tegen eind 2009 vastgesteld moeten zijn door de Vlaamse Regering. Daarin worden maatregelen opgenomen om de toestand van het oppervlaktewater en het grondwater te beschermen, te verbeteren of te herstellen.

Binnen de internationale stroomgebiedsdistricten van de Schelde en de Maas staan de Internationale Scheldec commissie (ISC) en de Internationale Maascommissie (IMC) in voor de multilaterale grensoverschrijdende coördinatie van het waterbeleid en voor de opmaak van de internationale stroomgebiedbeheerplannen. Dit alles werd vastgelegd in het Scheldeverdrag en Maasverdrag op 2 december 2002 te Gent. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) bereidt de Vlaamse delen van de stroomgebiedbeheerplannen voor en zorgt voor de inbreng in de internationale stroomgebiedbeheerplannen.

3.2 HET DECREET INTEGRAAL WATERBELEID

Het decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003 (*BS, 14 november 2003*) vertaalt niet alleen de principes van de Europese kaderrichtlijn Water in de Vlaamse regelgeving, maar geeft ook een bredere invulling aan het kwantitatieve waterbeleid en aan de principes van het integrale waterbeleid.

Zo gaat niet alleen aandacht naar de kwaliteit van het water, maar ook naar de kwantiteit. Vlaanderen wenste met dit decreet ook de wateroverlast en verdroging aan te pakken en de beschikbare watervoorraden te beschermen. Daarnaast voorziet het decreet in een sterkere band tussen het waterbeleid en de ruimtelijke ordening. En waar de Kaderrichtlijn Water uitgaat van een aanpak van het waterbeleid op het niveau van het stroomgebied, voorziet het decreet in een verdere opsplitsing naar bekkens en deelbekkens.

3.2.1 Inhoud van het decreet Integraal Waterbeleid

Het decreet verschaft het juridisch en organisatorisch kader waarbinnen het waterbeleid in Vlaanderen wordt gevoerd.

Het decreet legt de doelstellingen en de beginselen van integraal waterbeleid vast. De multifunctionaliteit van watersystemen wordt hierin sterk benadrukt.

Het biedt een aantal instrumenten voor het integraal waterbeleid aan: de watertoets, oeverzones en de instrumentenmix verwerving van onroerende goederen, aankoopplicht en vergoedingsplicht.

Daarnaast bepaalt het decreet hoe de watersystemen ingedeeld worden in stroomgebieden en stroomgebiedsdistricten, bekkens en deelbekkens. De indeling in watersystemen is doorvertaald in de organisatiestructuur en de planning die is uitgetekend in het decreet Integraal Waterbeleid. Het decreet geeft aan hoe de overlegstructuren er moeten uitzien, hoe de verschillende niveaus het waterbeleid voorbereiden en opvolgen en hoe de bevolking hierin inspraak hoort te krijgen.

Ten slotte vertaalt het decreet de bijzondere verplichtingen vanuit Europa voor de stroomgebiedsdistricten. Deze bijzondere verplichtingen slaan op de milieudoelstellingen, de analyses en beoordelingen, de maatregelenprogramma's, de programma's voor monitoring en het register van beschermde gebieden.

3.2.2 Bepalingen aangaande stroomgebiedbeheerplannen

In het decreet Integraal Waterbeleid worden een aantal bepalingen vastgelegd voor de uitwerking van de stroomgebiedbeheerplannen. Het betreft o.a. volgende aspecten:

- Afbakening van het stroomgebiedsdistrict
- Timing van de uitvoering voor de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen

- Wie de stroomgebiedbeheerplannen voorbereidt: dit is de CIW
- De inhoud van de stroomgebiedbeheerplannen en maatregelenprogramma's
- Methodologie, besluitvormingsprocedure en bekendmakingregels.

3.3 RUIMTELIJKE SITUERING

Binnen Vlaanderen zijn twee stroomgebiedsdistricten nl. Schelde en Maas opgedeeld in elf bekken, die zelf verder worden onderverdeeld in een honderdtal deelbekkens.

Voor een ruimtelijke situering van de stroomgebiedsdistricten Schelde en Maas, met hun bekken, wordt verwezen naar Figuur 1.

Figuur 1: Situering van de stroomgebiedsdistricten (bron: CIW)

3.3.1 Stroomgebiedsdistrict Schelde

Het internationale stroomgebiedsdistrict van de Schelde heeft een oppervlakte van bijna 36.500 km². Ongeveer een derde daarvan ligt op Vlaams grondgebied. Tien van de elf bekken in Vlaanderen behoren tot het Scheldestroomgebiedsdistrict, namelijk de Gentse Kanalen, Benedenschede, Leie, Bovenschede, Dender, Dijle en Zenne, Demer, Nete, IJzer en Brugse Polders. Het Scheldestroomgebiedsdistrict omvat de

provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant en een deel van de provincies Antwerpen en Limburg. Van de 308 Vlaamse gemeenten liggen er 271 volledig binnen het Scheldestroomgebieddistrict en 24 gedeeltelijk.

Door het overwegend vlakke reliëf zijn de rivieren laaglandwaterlopen met brede valleien en geringe stroomsnelheden en afvoer. Het Scheldestroomgebieddistrict is met 353 inwoners per km² zeer dicht bevolkt en sterk verstedelijkt. Het gebied wordt gekenmerkt door een zeer dicht netwerk van spoorwegen, waterwegen en autowegen die boven op de verstedelijking zorgen voor een sterke versnippering. Er bevinden zich een aantal belangrijke industriegebieden. Ook de in hoofdzaak intensieve landbouw is prominent aanwezig in het district en maakt iets minder dan de helft van het grondgebruik uit. Natuurgebieden zijn dan weer schaars.

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van het stroomgebieddistrict van de Schelde, wordt verwezen naar het document "Karakterisering van het Vlaamse deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Schelde", dat raadpleegbaar is op de website:

<http://www.ciwvlaanderen.be/publicaties/stroomgebiedbeheerplannen-voor-schelde-en-maas> .

3.3.2 Stroomgebieddistrict Maas

Het internationale stroomgebieddistrict van de Maas is ongeveer 34.500 km² groot. Slechts 1.600 km² daarvan ligt in Vlaanderen, waar alleen het Maasbekken is toegewezen aan het Maasstroomgebieddistrict.

Het Maasstroomgebieddistrict vormt in Vlaanderen geen aaneengesloten gebied: een deel ligt in het noorden van de provincie Antwerpen, een tweede deel in het oosten van de provincie Limburg en een derde in Voeren. Van de 308 Vlaamse gemeenten liggen er 13 volledig binnen het Maasstroomgebieddistrict en 24 gedeeltelijk.

Het reliëf in het Maasstroomgebieddistrict is overwegend vlak. Het heeft een lagere bevolkingsdichtheid dan de rest van Vlaanderen. Ook het netwerk van spoorwegen, waterwegen en autowegen is er minder dicht. De voornaamste industriegebieden zijn gelegen langs de kanalen. Iets minder dan de helft van het grondgebied is in gebruik voor de in hoofdzaak intensieve landbouw.

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van het stroomgebieddistrict van de Maas, wordt verwezen naar het document "Karakterisering van het Vlaamse deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Maas", dat raadpleegbaar is op de website:

<http://www.ciwvlaanderen.be/publicaties/stroomgebiedbeheerplannen-voor-schelde-en-maas> .

4 JURIDISCHE EN BELEIDSMATIGE RANDVOORWAARDEN

Voor een beschrijving van de belangrijkste toepasselijke juridische en beleidsmatige randvoorwaarden wordt verwezen naar Tabel 4.1. Hierbij wordt opgemerkt dat enkel deze randvoorwaarden zijn opgenomen, die op het schaalniveau van de stroomgebiedbeheerplannen, als relevant kunnen beschouwd worden en waar het nuttig kan geacht worden om in het kader van de milieubeoordeling een toetsing aan uit te voeren.

Tabel 4.1: Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden en relevantie voor de milieubeoordeling voor de stroomgebiedbeheerplannen

Beleidsniveau	Juridisch en/of beleidsmatig instrument	Relevantie voor de milieubeoordeling voor de stroomgebiedbeheerplannen
Beleid Vlaanderen		
SCHELDE/MAAS	<p>Milieuvergunningendecreet</p> <p>Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling tot het Vlaams Reglement Milieuvergunning (VLAREM I)</p> <p>Besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II)</p> <p>Vlarem geeft o.m. aan voor welke activiteiten en inrichtingen een milieuvergunning noodzakelijk is.</p> <p>In Vlarem wordt aangegeven aan welke voorwaarden de (mogelijk) hinderlijke inrichtingen moeten voldoen. Er zijn normen vast gelegd voor lozingsvoorwaarden of emissievoorwaarden.</p> <p>Daarnaast zijn in VLAREM de milieukwaliteitsnormen voor o.a. oppervlaktewater, grondwater en bodem opgenomen.</p>	<p>In VLAREM wordt ondermeer opgenomen voor welke activiteiten een milieuvergunning noodzakelijk is, zoals voor het oppompen van een bepaald debiet aan grondwater.</p> <p>In VLAREM worden tevens de milieukwaliteitsnormen opgelijst (zie ook "Milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater").</p> <p>Omwille van het feit dat de maatregelen op een hoog abstractieniveau zijn beschreven, zal de toetsing aan de bepalingen van VLAREM in de milieubeoordeling enkel op een kwalitatieve wijze kunnen gebeuren.</p>
SCHELDE/MAAS	<p>"Milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater"</p> <p>Het betreft:</p> <p>Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning en van het Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni</p>	<p>Het stroomgebiedbeheerplan, met het bijhorend maatregelenprogramma, is een instrument om deze milieukwaliteitsnormen te realiseren.</p> <p>Omwille van het feit dat de maatregelen op een hoog abstractieniveau zijn beschreven, zal de toetsing aan de milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater - die zullen opgenomen worden in VLAREM - in de milieubeoordeling enkel op een kwalitatieve wijze kunnen gebeuren.</p>

	<p>1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, houdende wijziging van de milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater.</p> <p>Dit voorontwerp geeft uitvoering aan de bepalingen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, met name het vastleggen van de milieudoelstellingen voor oppervlaktewater en grondwater die uiterlijk tegen 22 december 2015 moeten bereikt worden en een voorstel van milieukwaliteitsnormen voor waterbodems. Daarnaast beoogt dit voorontwerp ook de omzetting van de Europese Richtlijn 2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand.</p> <p>Het voorontwerp van besluit vereist bijgevolg een wijziging van VLAREM. Het voorstel werd goedgekeurd door de CIW en is overgemaakt aan de bevoegde minister voor vaststelling door de Vlaamse Regering.</p>	
<p>SCHELDE/MAAS</p>	<p>Decreet Integraal Waterbeleid</p> <p>Het decreet Integraal Waterbeleid heeft tot doel een goede toestand van grond- en oppervlaktewater te bereiken, zowel op kwalitatief als kwantitatief vlak.</p> <p>Als instrument dat de realisatie van de vooropgestelde doelstellingen mede moet mogelijk maken, voorziet het decreet onder meer de <u>watertoets</u>. In de watertoets wordt nagegaan of er geen schadelijke effecten op het watersysteem optreden, als gevolg van het voorgenomen plan of programma van maatregelen.</p> <p>Het decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003 (decreet IWB) bepaalt in artikel 51 dat de Vlaamse Regering de milieudoelstellingen voor oppervlaktewater, grondwater en waterbodems vastlegt. De vaststelling dient te gebeuren</p>	<p>Rekening houdend met de zeer algemene aard van de maatregelen die het onderwerp vormen van deze milieubeoordeling, kan de watertoets enkel op hetzelfde algemene niveau uitgevoerd worden.</p>

	<p>overeenkomstig de procedure van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Hieromtrent wordt verwezen naar "Milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater".</p>	
<p>SCHELDE/MAAS</p>	<p>Grondwaterdecreet</p> <p>Het Grondwaterdecreet van 24/01/1984 heeft de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging tot doel en regelt het winnen van grondwater, de objectieve aansprakelijkheid van personen die een daling van de grondwaterlaag veroorzaken en het schadefonds dat wordt gespijst door bijdragen van de ondernemingen die grondwater winnen.</p> <p>Het voorheen bestaande afzonderlijk vergunnings- en meldingsstelsel voor het exploiteren van een grondwaterwinning is op 01/05/1999 vervallen. Het winnen van grondwater wordt sindsdien namelijk geregeld in het milieuvergunningendecreet en zijn uitvoeringsbesluiten.</p>	<p>De bepalingen van het grondwaterdecreet en haar uitvoeringsbesluiten zijn van toepassing op de maatregelen die zullen opgenomen worden in de stroomgebiedbeheerplannen. De stroomgebiedbeheerplannen vormen immers een belangrijk instrument bij het bereiken van een goede kwalitatieve en kwantitatieve toestand van het grondwater.</p>
<p>SCHELDE/MAAS</p>	<p>MINA3+ /Milieubeleidsplan 2003-2007 (2010)</p> <p>Het Milieubeleidsplan 2003-2007 (MBP) is uitgewerkt conform het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid dat op 5 april 1995 door het Vlaamse Parlement werd goedgekeurd. Dit Milieubeleidsplan werd vastgesteld door de Vlaamse Regering op 19 september 2003. MINA3+ is de actualisatie en verlenging tot 2010 van het milieubeleidsplan 2003-2007.</p> <p>Het milieubeleidsplan vormt het kompas voor de Vlaamse regering om haar milieubeleid te oriënteren. Het MBP 2003-2007 beschrijft hoe het milieubeleid van de Vlaamse regering er zal uitzien, wat de hoofdlijnen van dit beleid zijn en hoe deze hoofdlijnen worden uitgewerkt. Duurzame ontwikkeling vormt het kader waarin het milieubeleid wordt gesitueerd. Naast de klassieke thema's is er ook aandacht voor het</p>	<p>Het Milieubeleidsplan is opgebouwd vanuit twaalf milieuthema's, waaronder het thema 'Verstoring van watersystemen'. Dit thema valt uiteen in drie onderdelen. Het onderdeel 'Integraal waterbeleid' behandelt de juridische, organisatorische en planmatige aspecten en de milieudoelstellingen voor het watersysteem. Het gaat vooral in op een aantal aspecten van het integraal waterbeleid vanuit de invalshoek milieu. Er gaat ook aandacht naar de uitbouw en afstemming van de watersysteemkennis. De problematiek van de kwaliteit van het oppervlaktewater is opgenomen in het thema 'Verontreiniging van oppervlaktewater', de aspecten inzake waterkwantiteit en hydromorfologie van watersystemen in het thema 'Verdroging'.</p> <p>Ook in andere thema's liggen er nog belangrijke verbanden met het watersysteem. De verontreiniging van de waterbodem komt aan bod in het thema 'Verontreiniging en aantasting van de bodem'. Het thema 'Vermesting' gaat gedetailleerd in op de nutriëntenproblematiek. De biodiversiteit</p>

	<p>doelgroepenbeleid of het gebiedsgerichte beleid.</p> <p>In het MINA3+ gaat de aandacht in eerste instantie naar het bijstellen van de doelstellingen. De aanpassingen zijn gebaseerd op de evaluatie van de resultaten die behaald zijn tijdens de voorbije planperiode 2003-2007.</p>	<p>gebonden aan watersystemen komt aan bod in 'Verlies aan biodiversiteit'. Ook in het thema 'Versnippering' is er een belangrijke link met het watersysteem.</p> <p>De algemene principes die in het Milieubeleidsplan zijn beschreven, worden in het kader van het maatregelenprogramma voor de stroomgebieden, in acht genomen. Indien hieromtrent een tegenstrijdigheid wordt vastgesteld, zal dit mee opgenomen worden in de milieubeoordeling.</p>
<p>SCHELDE/MAAS</p>	<p>Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet)</p> <p>Het Natuurdecreet legt de algemene doelstellingen van het natuurbeleid in Vlaanderen uit. De belangrijkste basisprincipes zijn het stand-still-principe, het voorzorgsprincipe en de zorgplicht.</p> <p>In uitvoering van het natuurdecreet wordt een Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) afgebakend, bestaande uit Grote Eenheden Natuur (GEN) en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO). Artikel 26bis geeft aan dat er dient aangetoond te worden dat een activiteit die doorgaat in of in de omgeving van het VEN, geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken (Natuurtoets).</p> <p>De bepalingen van de EG-Vogelrichtlijn en EG-Habitatrichtlijn zijn opgenomen in het Natuurdecreet. Artikel 36ter beschrijft dat voor elk plan of project dat een significant effect kan hebben op een Speciale Beschermingszone (SBZ), er een <u>Passende Beoordeling</u> dient opgemaakt te worden.</p>	<p>Aangezien er in het Vlaamse Gewest verschillende gebieden gelegen zijn die tot het VEN behoren, dient er aangetoond te worden dat de maatregelen geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN zullen veroorzaken.</p> <p>Aangezien er in het Vlaamse Gewest verschillende Speciale Beschermingszones liggen, dient er een Passende Beoordeling opgesteld te worden in het kader van de stroomgebiedbeheerplannen.</p> <p>Aangezien de maatregelen slechts op een globaal niveau gekend zijn en er geen detailgegevens voorhanden zijn over de uitvoeringswijze van de maatregelen en of de geplande maatregelen al dan niet in of in de omgeving van het VEN, respectievelijk SBZ, voorkomen, is het in dit stadium, vanuit praktisch oogpunt, zeer moeilijk om een Natuurtoets, respectievelijk Passende Beoordeling, op te maken volgens de gangbare werkwijze.</p> <p>De Natuurtoets en Passende Beoordeling zullen op globale wijze gebeuren. Er zal bij de milieueffectbeoordeling per maatregel aangehaald worden of er een kans bestaat dat de desbetreffende maatregel geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken, respectievelijk een effect kan hebben op een SBZ.</p> <p>Praktisch gezien zal dit in fichevorm gebeuren en geïntegreerd worden in de stroomgebiedbeheerplannen.</p> <p>Er wordt tevens vanuit gegaan dat bij de latere uitwerking van de voorgestelde maatregelen een Natuurtoets, respectievelijk een Passende</p>

		<p>Beoordeling, zal worden opgesteld bij de opmaak van het plan-MER of project-MER terzake (zie hiervoor ook paragraaf 2.2.4).</p>
<p>SCHELDE/MAAS</p>	<p>Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (1996)</p> <p>Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) is een beleidsplan dat op 23/09/97 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Het Vlaams Parlement bekrachtigde bij decreet de bindende bepalingen op 19/11/1997 (BS. 17/12/1997). Het geeft de visie en het beleidskader weer voor de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen.</p>	<p>Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voorziet in vier structuurbepalende componenten: de stedelijke gebieden, het buitengebied, de gebieden voor economische activiteiten en de lijninfrastructuren.</p> <p>Een van de ruimtelijke principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is dat het fysische systeem – met daarin onder meer het netwerk van beek- en riviervalleien – ruimtelijk structurerend is.</p> <p>In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn een aantal beleidsprincipes geformuleerd die het integraal waterbeheer vanuit het ruimtelijk beleid moeten ondersteunen. De belangrijkste principes zijn gericht op het beperken van de hoeveelheid verharde oppervlakte in bepaalde infiltratiegebieden; het zo nodig opstellen van voorschriften (bijvoorbeeld in bouwvergunningen) inzake permeabiliteit van onder meer parkeerterreinen en wegeninfrastructuur; het opstellen van voorschriften inzake de opslag, het gebruik en de afvoer van regenwater afkomstig van de verharde oppervlakte; het vrijwaren van valleien van bebouwing, zodat natuurlijke overstromingsgebieden behouden blijven en potentiële conflicten tussen bebouwing en water worden vermeden; het in stand houden van de hydraulische ruwheid van het landschap; het waar mogelijk stimuleren van het recreatief medegebruik met respect voor de ruimtelijke draagkracht van de vallei; het vanuit de prioriteitsstelling op Vlaams niveau voorzien in ruimtelijke mogelijkheden voor de uitbouw van de economische functie van de hoofdwaterwegen.</p> <p>In de milieubeoordeling zal er een toetsing gebeuren van het maatregelenpakket t.o.v. de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.</p>
<p>SCHELDE</p>	<p>Het geactualiseerde Sigmaplan</p> <p>Het geactualiseerde Sigmaplan bevat een reeks concrete maatregelen om overstromingsrisico's in het</p>	<p>De maatregelen die opgenomen zullen worden in het stroomgebiedbeheerplan van de Schelde zijn in overeenstemming met de</p>

	<p>Zeescheldebekken te beperken. 'Ruimte voor de rivier' vormt de leidraad.</p> <p>In het geactualiseerde plan is er meer aandacht voor integraal waterbeheer. Zo wordt ruimte voor de rivier gezien als een duurzame oplossing en krijgt zij de voorkeur boven harde infrastructuurprojecten, zoals de stormvloedkering. Het geactualiseerde plan houdt ook rekening met de mogelijke gevolgen van klimaatwijziging en formuleert flankerende maatregelen voor landbouw en plattelandsrecreatie.</p>	<p>principes van het Sigmoplan. Sommige projecten die voortvloeien uit het geactualiseerde Sigmoplan, worden integraal opgenomen in het maatregelenprogramma voor de stroomgebiedbeheerplannen.</p>
<p>SHELDE</p>	<p>Het Seine-Schelde project</p> <p>Het Seine-Scheldepject is een grensoverschrijdend project (Frankrijk – België), waarbij beoogd wordt om de scheepvaartmogelijkheden tussen de Schelde en het Seinebekken te verbeteren.</p> <p>Tevens wordt rivierherstel voor de Leie voorzien, dat moet bijdragen tot een meer dynamisch evenwicht in het rivierecosysteem .</p>	<p>Mogelijks worden maatregelen uit het Seine-Schelde project opgenomen in het stroomgebiedbeheerplan.</p>
<p>MAAS</p>	<p>Het Grensmaasproject</p> <p>Het grensoverschrijdend Nederlands-Vlaams initiatief doet de veiligheid tegen overstromingen langs de Grensmaas op een duurzame manier toenemen. Deze plannen worden geïntegreerd met natuurontwikkeling en (langs Nederlandse zijde) grindontwikkeling.</p>	<p>De maatregelen die opgenomen zullen worden in het stroomgebiedbeheerplan van de Maas zijn in overeenstemming met de principes van het Grensmaasproject.</p>

<p>SCHELDE/MAAS</p>	<p>Decreet betreffende de landschapszorg & decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten Landschapsatlas (2001) Conventie van Malta & Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium</p> <p>In het decreet zijn de bepalingen inzake landschapszorg en de beschermingsmaatregelen van monumenten, stads- en dorpsgezichten opgenomen.</p> <p>De landschapsatlas geeft aan waar de historisch gegroeide landschapstructuur tot op vandaag herkenbaar gebleven is en duidt deze aan als relict van de traditionele landschappen.</p>	<p>In de milieubeoordeling zal er, indien relevant, per maatregel aangegeven worden of de maatregel een effect kan hebben op de bouwkundige, landschappelijke of archeologische erfgoedwaarden.</p>
<p>Provinciaal beleid</p>	<p>Provinciale Ruimtelijke Structuurplannen Provinciale Milieubeleidsplannen Provinciaal Natuurontwikkelingsplan Antwerpen</p>	<p>De provinciale plannen zijn reeds opgenomen en getoetst in de bekkenbeheerplannen.</p> <p>De milieubeoordeling zal, net zoals de beschrijving van de maatregelen, op een globaal niveau gebeuren. Bijgevolg zal er in de beoordeling geen toetsing t.o.v. deze provinciale beleidsplannen plaatsvinden.</p>
<p>Gemeentelijk beleid</p>	<p>Gemeentelijke Milieubeleidsplannen Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen Gemeentelijke Natuurontwikkelingsplannen</p>	<p>In de deelbekkenbeheerplannen is rekening gehouden met de gemeentelijke plannen . Een afstemming en toetsing van de gemeentelijke plannen is dus gebeurd bij de opmaak van de deelbekkenbeheerplannen.</p> <p>De milieubeoordeling zal, net zoals de beschrijving van de maatregelen, op een globaal niveau gebeuren. Bijgevolg zal er in de beoordeling geen toetsing t.o.v. deze gemeentelijke beleidsplannen plaatsvinden.</p>

5 BESCHRIJVING VAN DE MAATREGELLEN

5.1 INLEIDING

Het decreet Integraal Waterbeleid stelt dat samen met het eerste stroomgebiedbeheerplan ook een maatregelenprogramma ter beschikking moet zijn tegen eind 2009. Nadien worden het stroomgebiedbeheerplan en het maatregelenprogramma om de zes jaar getoetst en zo nodig herzien. De eerste maatregelenprogramma's moeten eind 2012 operationeel zijn.

In het maatregelenprogramma wordt een onderscheid gemaakt tussen basismaatregelen en aanvullende maatregelen:

- Basismaatregelen zijn maatregelen die reeds voorzien zijn in het huidige beleid en/of vereist zijn op grond van reeds bestaande Europese richtlijnen, zoals de Drinkwaterrichtlijn, de richtlijn Stedelijk Afvalwater, de Nitraatrichtlijn enzovoort. Ook instrumenten zoals de vergunningsplicht voor lozingen, verbodsbepalingen op rechtstreekse lozingen in grondwater, ... vallen onder de basismaatregelen. De bekkenbeheerplannen vormen de primaire bron voor het maatregelenpakket basismaatregelen.
- Aanvullende maatregelen zijn maatregelen die naast de basismaatregelen verder nog nodig zijn om de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water te halen.

De basis- en aanvullende maatregelen worden ingedeeld in negen groepen van maatregelen. Deze indeling is decretaal vastgelegd conform bijlage II van het decreet Integraal Waterbeleid.

1. Maatregelen voor toepassing van communautaire wetgeving;
2. Maatregelen voor de realisatie van het kostenterugwinningsbeginsel en het vervuiler-betaalt-principe;
3. Maatregelen met betrekking tot duurzaam watergebruik;
4. Maatregelen met betrekking tot beschermde gebieden en waterrijke gebieden;
5. Maatregelen met betrekking tot kwantiteit;
6. Maatregelen met betrekking tot overstromingen;
7. Maatregelen met betrekking tot verontreiniging;
8. Maatregelen voor andere schadelijke effecten;
9. Andere maatregelen om de milieudoelstellingen te bereiken.

In Vlaanderen is het duidelijk dat bijna alle waterlichamen (grond- en oppervlaktewater) het risico lopen de milieudoelstellingen niet te halen op basis van de maatregelen die al vastgelegd zijn in het lopende beleid, de zogenaamde basismaatregelen. In dat geval werd gezocht naar aanvullende maatregelen die het mogelijk moeten maken de milieudoelstellingen te realiseren tegen 2015, 2021 of 2027. In de aanvullende maatregelen worden dus ook maatregelen opgenomen, waarbij men weet dat ze voor 2015 sowieso niet meer kunnen gerealiseerd worden.

Uit al die mogelijke aanvullende maatregelen wordt op basis van een kosteneffectiviteitsanalyse en andere relevante randvoorwaarden een aanvullend maatregelenpakket voor de eerste generatie stroomgebiedbeheerplannen (2010 – 2015) samengesteld.

De milieubeoordeling zal enkel betrekking hebben op de aanvullende maatregelen die opgenomen worden in het eerste ontwerp-stroomgebiedbeheerplan.

5.2 MAATREGELLEN

Op dit moment, tijdens de opmaak van de startnota, bestaat er nog geen definitieve lijst van welke aanvullende maatregelen effectief zullen opgenomen worden in het eerste ontwerp-stroomgebiedbeheerplan.

Momenteel bestaat er enkel een ontwerplijst van basis- en mogelijke aanvullende maatregelen. Deze ontwerplijst is opgenomen in Bijlage 1, en kan als maximalistische lijst van maatregelen aangezien worden.

Voor elke maatregel wordt een maatregelenfiche opgemaakt, waarin ondermeer de informatie voor de milieubeoordeling wordt opgenomen. De opmaak van deze maatregelenfiches is momenteel volop gaande en zal tegen eind juni 2008 afgewerkt zijn. In Bijlage 2 wordt een voorbeeld gegeven van een lege maatregelenfiche.

Tegen eind juni 2008 zal tevens een eerste selectie gemaakt worden van welke aanvullende maatregelen het beste kunnen opgenomen worden in het eerste ontwerp-stroomgebiedbeheerplan. Het decreet Integraal Waterbeleid vereist dat deze keuze en afweging van aanvullende maatregelen aan de hand van het criterium 'kosteneffectiviteit' gebeurt. Om tot een kosteneffectieve combinatie van maatregelen te komen, worden potentiële aanvullende maatregelen tegenover elkaar afgewogen in een kosteneffectiviteitsanalyse. Dit gebeurt op basis van de geschatte kostprijs van elke maatregel en het verwachte effect van de maatregel op de toestand van het waterlichaam. De kosteneffectiviteitsanalyse gebeurt per groep van maatregelen.

Bij de samenstelling van het aanvullend maatregelenpakket wordt ook rekening gehouden met de volgende aspecten:

- Gevolgen voor de lastenverdeling;
- Gevolgen voor specifieke sectoren als landbouw en industrie;
- Budgettaire beperkingen
- Maatschappelijk draagvlak
- Gevolgen voor economische ontwikkeling
- Gevolgen voor de ruimtelijke ordening
- Eventuele technische beperkingen.

Deze selectie van aanvullende maatregelen zal gebruikt worden als basis voor de opmaak van de milieubeoordeling.

Voor elk van de aanvullende maatregelen die in dat pakket zijn opgenomen, zal er per maatregel of groep van maatregelen een milieubeoordeling gebeuren. Aangezien het tevens aangewezen is om bij de keuze van de maatregelen het milieuaspect in overweging te nemen, zal als onderdeel van de milieubeoordeling tevens een globale screening gebeuren van de maatregelen die in de eerste fase niet zijn opgenomen in de keuzelijst van aanvullende maatregelen.

In deze screening zal het vooral de bedoeling zijn om eventuele maatregelen te selecteren die niet opgenomen zijn in het maatregelenpakket voor het eerste stroomgebiedbeheerplan, maar die op vlak van milieu wel een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van het watersysteem en hierbij geen negatieve effecten hebben op het milieu of ook belangrijke positieve effecten hebben op andere milieucomponenten. Op basis van deze screening kan het geselecteerde maatregelenpakket eventueel bijgestuurd worden. Hierbij is het wel belangrijk om op te merken, dat de maatregelen die niet

opgenomen zijn in het maatregelenpakket voor het eerste stroomgebiedbeheerplan daarom niet definitief geschrapt worden. Deze maatregelen kunnen en zullen redelijkerwijze in een volgend stroomgebiedbeheerplan binnen een volgende planperiode opgenomen worden.

6 ALTERNATIEVEN

Volgens de MER-wetgeving dient er in een plan-MER een schets van de beschikbare alternatieven voor het voorgenomen plan of programma of onderdelen ervan te worden weergegeven. Het betreft alternatieven inzake doelstellingen, locaties en wijze van uitvoering of inzake de bescherming van het milieu.

Op basis van de doelstellingen en methodiek voor het opstellen van de stroomgebiedbeheerplannen mag er van uitgegaan worden dat het stroomgebiedbeheerplan voornamelijk milieuvriendelijke maatregelen bevat. Bovendien kan er voor de meeste maatregelen wel een alternatieve maatregel bedacht worden, wat tot een zeer groot aantal planalternatieven zou leiden (en in praktijk niet meer te overzien zou zijn).

Naast de milieubeoordeling van alle geselecteerde aanvullende maatregelen, zal er een screening gebeuren van de niet-geselecteerde aanvullende maatregelen. Deze screening kan op haar beurt leiden tot een wijziging van het maatregelenprogramma. Op die manier is het de bedoeling dat er als resultaat van de milieubeoordeling een meer milieuvriendelijk plan wordt gecreëerd. Dit meer milieuvriendelijk plan kan worden beschouwd als een alternatief in het kader van de milieubeoordeling van het stroomgebiedbeheerplan.

7 REFERENTIESITUATIE EN GEPLANDE SITUATIE

De **referentiesituatie of nulsituatie** kan in het kader van deze milieubeoordeling aangezien worden als zijnde de toestand van het stroomgebied, waarbij de basismaatregelen reeds zijn uitgevoerd en/of zijn geïmplementeerd. Voor een overzicht van deze basismaatregelen wordt er verwezen naar bijlage 1. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de autonome ontwikkeling binnen het stroomgebieddistrict.

In het ontwerp-stroomgebiedbeheerplan zal een beschrijving van de huidige toestand van de watersystemen opgenomen worden en een 'basisscenario'. Dit is een inschatting van de toestand van de watersystemen in 2015, waarbij het effect van de basismaatregelen op de toestand van de watersystemen in rekening wordt gebracht.

Een beschrijving van de referentiesituatie per discipline, zoals dit in een gebruikelijk MER wordt uitgevoerd, zal in de milieubeoordeling niet expliciet gebeuren. De milieueffecten zullen wel afgewogen worden t.o.v. het hiervoor beschreven referentiekader.

Voor een beschrijving van het referentiekader kan worden verwezen naar de documenten:

- "Karakterisering van het Vlaamse deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Schelde";
- "Karakterisering van het Vlaamse deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Maas",

die terug te vinden zijn op de website:

<http://www.ciwwlaanderen.be/publicaties/stroomgebiedbeheerplannen-voor-schelde-en-maas>.

De **geplande situatie** omvat de situatie tijdens en na de uitvoering van alle geselecteerde aanvullende maatregelen.

8 INGREEP-EFFECTRELATIES

Aangezien de definitieve lijst van aanvullende maatregelen nog niet gekend is, wordt in voorliggende startnota nog geen tabel met de ingreep-effectrelaties van de verschillende (individuele) maatregelen weergegeven. Bovendien vormt deze oefening reeds een groot deel van het werk dat in de milieubeoordeling zal plaatsvinden.

Om toch een beeld te kunnen geven van de te verwachten impact van de verschillende maatregelen op het leefmilieu, worden in Tabel 8.1 per groep van maatregelen het mogelijke optreden van effecten op de verschillende disciplines in een schema weergegeven. Het mogelijke optreden is aangegeven door middel van "X" in de tabel. Vervolgens is aangegeven welke mogelijke milieueffecten er onder andere kunnen optreden per groep, d.m.v. sleutelwoorden. De aangegeven milieueffecten in de tabel zijn dus niet als limitatief te beschouwen. Bij de verdere uitwerking van de milieubeoordeling zal dit op een meer uitgebreide wijze gebeuren.

Op basis van deze tabel zullen later de ingreep-effectrelaties van de gekozen (individuele) maatregelen verder worden uitgewerkt.

Tabel 8.1 Ingreep-effect schema, per groep van maatregelen

Groep nr	Omschrijving groep	Water	Bodem	Fauna/flora	Landschap	Geluid	Lucht	Klimaat	Mens	D
Groep 1	Europese Wetgeving									(1)
Groep 2	Kostenterugwinningsbeginsel en vervuiler-betaalt-beginsel	X duurzaamheid watersysteem							X impact op eigendommen of patrimonium	
Groep 3	Duurzaam watergebruik	X duurzaamheid watersysteem								
Groep 4	Beschermde en waterrijke gebieden, gedeelte oppervlaktewater	X waterberging waterregime waterkwaliteit sedimentregime	X vergraving bodemverstoring bodemstructuur	X biotoopverandering habitatwijziging	X landschapstructuurwijziging impact op erfgoed	X impact geluidshinder bij uitvoering maatregel			X sectorale wijzigingen inname van eigendommen en patrimonium	
Groep 4	Beschermde en waterrijke gebieden, gedeelte grondwater)									(2)
Groep 5	Kwantiteit oppervlaktewater	X waterberging		X biotoopverandering						

		waterregime waterkwaliteit		habitatwijziging						
Groep 5	Kwantiteit grondwater	X duurzaamheid watersysteem	X bodemvochtigheid	X (secundair)					X sectorale wijzigingen	
Groep 6	Overstromingen	X waterberging waterregime	X bodemvochtigheid	X biotoopverandering habitatwijziging	X wijziging ruimtelijke structuur				X inname of wijziging van eigendommen veiligheid	
Groep 7	Verontreiniging oppervlaktewater	X waterkwaliteit		X biotoopverandering			X wijziging stofemissies in de lucht	X (secundair, impact broeikasgas)	X sectorale wijzigingen	
Groep 7	Verontreiniging grondwater	X waterkwaliteit	X (secundair)	X biotoopverandering			X wijziging stofemissies in de lucht		X sectorale wijzigingen	
Groep 8	Hydromorfologie	X waterberging waterregime	X vergraving bodemverstoring	X biotoopverandering habitatwijziging	X landschapstructuurwijziging				X inname of wijziging van eigendom en patrimonium	

		sediment waterkwaliteit	bodemstructuur							
Groep 8	Waterbodem	X	X	X	X	X			X	
		waterregime sediment waterkwaliteit	bodemstructuur	biotoopverandering habitatwijziging	(secundair)	impact geluidshinder bij werken			impact hinder bij uitvoering	

(1) Geen aanvullende maatregelen

(2) Opgenomen bij groepen 5 en 7

“(secundair)”: betekent dat er slecht secundaire effecten te verwachten zijn, die doorgaans een geringe tot verwaarloosbare impact hebben

9 AANPAK VOOR DE BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE MILIEUEFFECTEN

9.1 SIGNIFICANTIEKADER

In de milieubeoordeling zal de bespreking, beoordeling en evaluatie van de effecten van het geselecteerde maatregelenpakket van aanvullende maatregelen gebeuren. Voor een beschrijving van deze selectie van maatregelen wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

De beschrijving van de te verwachten milieueffecten en de beoordeling van deze effecten zal per maatregel of cluster van maatregelen gebeuren. De effecten zullen hierbij in ficevorm per discipline beschreven worden. Enkel de disciplines die voor de desbetreffende maatregel van belang zijn, zullen in de fiche opgenomen worden. Voor bepaalde maatregelen zullen op die manier naast de disciplines bodem en water, de receptordisciplines (mens, landschap en fauna en flora) in beschouwing genomen worden. In de praktijk zal het vaak gaan om secundaire effecten op de verschillende disciplines.

In de fiches zal er per discipline aangegeven worden of de maatregel een positief of negatieve invloed kan/zal hebben. Gezien het hoge abstractieniveau is gekozen voor een 5-delige schaal, en dus niet een 7-delige schaal die ook vaak gebruikt wordt. In de maatregelenfiches zal er een kwalitatieve inschatting van de mogelijke milieueffecten gebeuren, waarbij ook een vijfdelige schaal zal gehanteerd worden.

Vijfdelige schaal:

- Groot negatief effect (--): negatieve effecten die permanent en groot in omvang zijn
- Klein negatief effect (-): negatieve effecten die permanent maar klein in omvang zijn of effecten die tijdelijk van aard zijn en klein/groot in omvang zijn
- Geen effect
- Klein positief effect (+): positieve effecten die permanent maar klein in omvang zijn of effecten die tijdelijk van aard zijn en klein/groot in omvang zijn
- Groot positief effect (++): positieve effecten die permanent en groot in omvang zijn

Gezien het abstractieniveau van het maatregelenprogramma, zal het overgrote deel van de milieueffecten dat kan optreden tijdens de bouw- en/of aanlegfase niet in beschouwing genomen worden. De reden hiervoor ligt in het feit dat deze effecten in de meeste gevallen tijdelijk van aard zijn en bijgevolg geen permanente impact zullen hebben op het milieu en de receptoren. Indien er voor een bepaalde maatregel tijdelijke effecten zullen optreden, die mogelijks wel een permanent en zeer negatief effect kunnen tot gevolg hebben, zullen deze milieueffecten wel opgenomen worden in de milieubeoordeling. Als voorbeeld kan het effect van een tijdelijke bemaling binnen vennen in heideterreinen aangehaald worden. Door bemaling kan er namelijk een inklinking in de bodem ontstaan, die nefast kan zijn voor het ven als ecosysteem.

9.2 EFFECTENFICHE PER MAATREGEL

De milieueffectbeoordeling zal, zoals hiervoor reeds werd aangehaald, in ficevorm gebeuren. Voor elke aanvullende maatregel zal er één fiche, de "maatregelenfiche", opgemaakt worden. Een voorbeeld van een lege maatregelenfiche wordt weergegeven in bijlage 2. In de maatregelenfiche is een tabel "Milieuwinst/effect" voorzien, waarin de kwalitatieve inschatting van effecten voor meerdere watergerelateerde aspecten (i.e. doelbereik) wordt uitgewerkt. Daarnaast is een tabel "MER check"

voorzien, waarin een beoordeling van de milieueffecten voor de verschillende milieudisciplines of milieuaspecten wordt uitgewerkt, met een waardeoordeel volgens de 5 punten schaal.

In bijlage 3 worden twee voorbeelden van een ingevulde maatregelenfiche getoond. In de voorbeelden is te zien hoe de tabellen met de kwalitatieve inschatting van de effecten (Milieuwinst/effect) en de MER check is ingevuld.

Er wordt voorgesteld om maatregelenfiche, naast de tabel met de MER-check, uit te breiden met een tabel met de (eigenlijke) milieubeoordeling, volgens de MER-disciplines. Een voorbeeld daarvan is hieronder uitgewerkt.

Bij de uitwerking van de milieubeoordeling wordt geopteerd om naast het effectenoordeel volgens de 5 punten waardenschaal, ook een typering (aan de hand van sleutelwoorden) van de mogelijke effecten voor de MER-disciplines weer te geven.

Tevens wordt voorgesteld om een screening te doen naar de Natuurtoets en de Passende Beoordeling en aan te geven of de kans bestaat dat deze in een later fase vermoedelijk zullen moeten uitgevoerd worden, volgens de gangbare werkwijze.

Het voorbeeld is uitgewerkt voor een maatregel "opheffen vismigratieknelpunten".

De wijze waarop de maatregel wordt uitgevoerd (vb. het vismigratieknelpunt aanpakken via een vistrap of via een bypass) kan sterk verschillen van waterlichaam tot waterlichaam. Zo zal de impact sterk verschillend zijn of het vismigratieknelpunt wordt opgelost door:

- een volledig habitattherstel,
- het aanleggen van een nevengeul,
- een technische oplossing dmv een vistrap in by-pass
- een aanpassing van het beheer van de infrastructuur.

Ook de exacte locatie ervan is nog niet gekend. De effecten van de maatregel zullen bijgevolg sterk situatieafhankelijk zijn.

Tabel 9.1 Voorbeeld milieubeoordeling voor een maatregel "Opheffen vismigratieknelpunten"

Voorbeeldmaatregel: Opheffen vismigratieknelpunten		
Milieubeoordeling		
Discipline	Typering van de milieueffecten	Waardeoordeel milieubeoordeling (effect)
Water	Situatieafhankelijk: opstuwing, grotere afvoermogelijkheid, ...	Situatieafhankelijk: van klein positief, geen, tot klein negatief
Bodem	Vergraving	Klein negatief
Fauna/flora	Ontsnippering	Groot positief

Landschap	Situatieafhankelijk: Verstoring / Versterking landschapsstructuur	Situatieafhankelijk: van klein negatief, geen, tot klein positief
Geluid	-	Geen
Lucht	-	Geen
Klimaat	-	Geen
Mens	Grondinname	Klein negatief
Bijzondere screening in het kader van Natuurtoets en Passende Beoordeling		
Natuurtoets	Kans bestaat dat een Natuurtoets in een latere fase zal dienen uitgevoerd te worden. Dit is het geval indien de vismigratievoorziening in of in de nabijheid van een VEN ligt.	
Passende Beoordeling	Kans bestaat dat een Passende Beoordeling in een latere fase zal dienen uitgevoerd te worden. Dit is het geval indien de vismigratievoorziening in of in de omgeving van een SBZ ligt.	

Afhankelijk van de wijze waarop het maatregelenprogramma is samengesteld, zal de milieubeoordeling ofwel voor elke individuele aanvullende maatregel, ofwel voor een cluster van maatregelen gebeuren. Het samennemen van maatregelen uit dit maatregelenpakket kan aangewezen zijn bij een reeks van maatregelen die in het maatregelenprogramma gesplitst zijn of nauw verwant zijn. Deze splitsing kan onder andere uitgevoerd zijn voor het bekomen van een fasering in de tijd of het bekomen van een splitsing in maatregelen die betrekking hebben op het studiewerk en/of de ontwikkeling van instrumenten tegenover de daadwerkelijke uitvoering van de werkzaamheden.

Zoals reeds aangegeven zal de milieubeoordeling (volgens het integratiespoor) geïntegreerd worden opgenomen in het ontwerp-stroomgebiedbeheerplan. Concreet zal dit in de maatregelenfiches van bijlage 6 van het ontwerp-stroomgebiedbeheerplan worden voorzien: zie ook bijlage 4 (ontwerp-inhoudstafel van het stroomgebiedbeheerplan).

10 GRENSOVERSCHRIJDENDE EFFECTEN

In overeenstemming met het verdrag van Espoo (Finland, 25 februari 1991, B.S. 21/12/1999) en de EG Richtlijn 97/11/EG van 3 maart 1997 dienen de grensoverschrijdende milieueffecten van de stroomgebiedbeheerplannen geëvalueerd te worden.

Het stroomgebieddistrict Schelde strekt zich uit over Frankrijk, België en Nederland. Het Vlaamse gedeelte van dit stroomgebieddistrict grenst aan Nederland, Frankrijk, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest.

Het stroomgebieddistrict Maas strekt zich uit over België, Nederland, Groothertogdom Luxemburg, Frankrijk en Duitsland. Het Vlaams gedeelte van het stroomgebieddistrict Maas grenst aan Nederland en het Waals Gewest.

Bijgevolg zijn er grensoverschrijdende effecten te verwachten. Over het algemeen zijn effecten te verwachten in stroomafwaartse gebieden van maatregelen die zullen worden uitgevoerd in stroomopwaartse gebieden. In het Vlaamse Gewest kunnen effecten worden verwacht van maatregelen die zullen uitgevoerd worden in Frankrijk, Luxemburg en het Waals Gewest. De effecten van maatregelen die in Vlaamse Gewest zullen worden uitgevoerd, kunnen vooral in Nederland verwacht worden.

10.1 AUTORITEITEN VAN ANDERE LIDSTATEN OF GEWESTEN BINNEN DE STROOMGEBIEDDISTRICTEN SCHELDE EN MAAS

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bevoegde autoriteiten en eventuele contactpersonen in de aangrenzende lidstaten/gewesten van de internationale stroomgebieddistricten van Schelde en Maas:

Nederland:

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Mevrouw Renske Peters
Plesmanweg 1 - 6
2597 JC Den Haag
Nederland

Frankrijk:

Monsieur le Préfet Coordonnateur de Bassin Artois-Picardie
2 rue Jacquemars Gielée
59039 Lille Cedex
France

Waals Gewest:

Ministère de la Région Wallonne
Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement
Monsieur Claude Delbeuck
Avenue Prince de Liège, 15
5100 Namur

Ministère de l'Équipement et des Transports

Direction Générale des Voies Hydrauliques
Monsieur Jacques Laurent
Boulevard du Nord, 8
5000 Namur

Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

Brussels Instituut voor Milieubeheer
Monsieur Jean-Pierre Hannequart
Gulledelle 100
1200 Brussel

11 LEEMTEN IN DE KENNIS

Een belangrijke leemte in de kennis vormt op dit moment het feit dat de maatregelenfiches nog niet zijn afgerond. Daarnaast is er nog geen keuze gemaakt van welke aanvullende maatregelen in de milieubeoordeling zullen onderzocht worden. Deze gegevens worden echter tegen eind juni 2008 verwacht, waardoor deze leemte zal ingevuld raken. In de huidige fase van het project kan er wel verwezen worden naar de ontwerplijsten van basis- en mogelijke aanvullende maatregelen waaruit de keuze van maatregelen zal gebeuren (zie bijlage 1).

12 MONITORING EN EVALUATIE

Het decreet Integraal Waterbeleid voorziet in verschillende programma's voor de monitoring van de watertoestand in de stroomgebieddistricten van de Schelde en de Maas. Deze programma's moeten een samenhangend breed overzicht geven van de toestand van het oppervlaktewater en het grondwater in het stroomgebieddistrict en vormen een basis voor het formuleren en bijstellen van de maatregelenprogramma's. Op 14 september 2007 stelde de Vlaamse Regering de monitoringprogramma's in uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid vast.

Het aspect monitoring en evaluatie vormt ook een standaardonderdeel van een milieueffectrapport. In het kader van het stroomgebiedbeheerplan wordt dit aspect als een afzonderlijk onderdeel opgenomen en uitgewerkt (zie bijlage 4 Inhoudsopgave ontwerp-stroomgebiedbeheerplan). Met name in het hoofdstuk 5 van het stroomgebiedbeheerplan zal de monitoring worden beschreven. In de milieubeoordeling zal dit aspect dus niet verder aan bod komen.

LITERATUURLIJST EN GERAADPLEEGDE BRONNEN

www.ciwvlaanderen.be

www.emis.vito.be

www.mervlaanderen.be

www.volvanwater.be

BIJLAGEN

Bijlage 1: Maatregelenprogramma – ontwerplijsten van basis- en mogelijke aanvullende maatregelen per groep van maatregelen

Bijlage 2: Voorbeeld lege maatregelenfiche

Bijlage 3: Voorbeeld ingevulde maatregelenfiche

Bijlage 4: Ontwerp-inhoudstafel van het stroomgebiedbeheerplan